

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Slammerstadens naturreservat*

Objektnummer	2027349
Län	Västernorrland
Kommun	Sollefteå
Socken	Ramsele
Fastighet	Del av Ovanmo 1:23.
Markägare	Privat
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Cirka 6 km västsydväst om Ramsele.
Mittpunkt	x: 1527306 y: 7044991 (Rikets nät)
Areal [hektar]	51,2
Prod skogsmark [ha]	41,0
Naturtyper [ha]	
	Tallskog 26,7
	Granskog 5,5
	Barrblandskog 5
	Hygge/ungskog 3,8
	Myr 9,4
	Vatten 0,1
	Väg 0,7

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt skötsel- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut ska gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från den 5 juli 2011 även om de överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö, närmare bestämt en brandpräglad naturskogsmiljö med strukturer, såsom torrakor och äldre träd, som är kännetecknande för ett naturligt brandpräglat skogsekosystem.

Bevarandet bör ske genom aktiva insatser såsom naturvårdsbränningar i syfte att vidmakthålla en brandpräglad beståndsstruktur. För mindre delar i främst västra halvan av området gäller att granpräglad skog ska få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad, mast eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga ledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig eller spång.
- 6 avverka eller på annat sätt skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer. Denna föreskrift gäller dock ej utsättning av fisk, utan dylik verksamhet regleras i förordning 1994:1716.
- 9 framföra motordrivet fordon annat än på befintlig skoterled och skogsbilväg. Förbudet gäller ej uttransport av skjutna älgar och björnar, varvid risken för skador på mark och vegetation ska minimeras.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.
- 11 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktagas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning av parkeringsplats.
- 4 kontrollerade naturvårdsbränningar med eventuella därtill hörande selektiva huggningsingrepp och anläggande av mineraljordssträngar.
- 5 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 4 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 5 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, rastplats, spång, stängsel, ledning, mast, torn eller skylt.
- 6 framföra motordrivet fordon annat än på befintlig skoterled och skogsbilväg.
- 7 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för ägare av Ovanmo 1:23 att i samband med vägunderhåll röja och fälla buskar och mindre träd i anslutning till befintlig väg. Inte heller ska föreskrifterna hindra övriga underhållsåtgärder, såsom vägskrapning, snöröjning eller kapning av träd som fallit över vägen. Ägarna äger rätt att, efter anmälan till länsstyrelsen, sätta upp förbudsskylt mot motortrafik, eller vägbom, 50 m väster om vägskälet sydsydväst om Nöttjärnen. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig skoterled, se bilaga 1.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, inklusive exempelvis snöskoterkörning, i enlighet med bland annat rennäringslagen (1971:437) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. För undersökningar som innebär någon form av markering eller åverkan, kan länsstyrelsen ge tillstånd från föreskrifterna ovan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till

att bevara.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som anges ovan under B och som specificeras i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Området är småkuperat och beläget ovan Högsta kustlinjen, cirka 250-285 m över havet. Jordarterna utgörs huvudsakligen av morän, och i de lägre partierna torv. Berggrunden utgörs av granit, och det nordvästliga läget i landskapet Ångermanland gör att området står under viss påverkan av kalk i moränen typiskt för jämtländska förhållanden.

Reservatet präglas av barrskog som huvudsakligen är talldominerad, även om delen väster om den centrala myren är mer grandominerad. Terrängen är genomgående varierad med tallbevuxna mindre höjdryggar avbrutna av sumpskogar och myrar.

Skogen är tydligt präglad av brand, även om det är länge sedan senaste brandtillfället. Flera av tallarna bär spår av upprepade bränder, och på en stubbe kan inte mindre än sex så kallade brandljud identifieras. Området är inte opåverkat av skogsbruk, men större delen av området torde inte ha brukats mer intensivt på mycket lång tid. Träden är betydligt äldre än vad som normalt förekommer i de mer rationellt brukade omgivningarna, och beståndsåldern ligger i stora delar av området över 120 år. Ett par borrhade tallar är cirka 315 respektive 365 år gamla, och sådana individer förekommer spritt över stora delar av reservatet. Död tallved i form av lågor förekommer sparsamt medan torrakor är mer vanligt förekommande. Väster om den centrala myren finns ställvis tämligen rikligt med granlångor.

I de brandpräglade delarna finns för skogsmiljön typiska och rödlistade arter såsom dvärgbägarlav, kolflarnlav, och fläckporing på tallågor, samt talticka på gamla levande tallar. I lite mer grandominerade delar återfinns på motsvarande sätt arter som gammelgransskål och liten sotlav på gamla granar, och lappticka, rosenticka, rynkskinn och blackticka på granlångor. I fuktstråken påträffas bland annat orkidéerna tvåblad och brudsporre.

Så vitt känt finns inga särskilda kulturlämningar i området, och området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

Ärendets beredning

I området finns två nyckelbiotoper om drygt 20 hektar, identifierade av Skogsstyrelsen 2006. Området finns som ett naturvårdsobjekt (83579) i länsstyrelsens naturvårdsregister.

I november 2008 avverkningsanmäldes delar av området till Skogsstyrelsen. Länsstyrelsen tog första kontakten med markägarna i december 2008, och i februari 2009 hölls ett möte

med markägarna. I mars 2011 slöts avtal om intrångsersättning mellan markägarna och staten, liksom ett nyttjanderättsavtal gällande nyttjande av väg till och i området.

I Sollefteå kommuns översiktsplan från 1990-08-27, anges ingen särskild klassning av området, och således finns inte heller några motstående intressen redovisade i planen.

Under remissbehandlingen har digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret kontrollerats. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

Yttranden har inkommit från Regelrådet, Ohredahke sameby och Sveriges geologiska undersökning (SGU). Inga instanser har framfört invändningar mot eller synpunkter kring reservatsbildningen.

Länsstyrelsens bedömning

Områdets skogar har tidigare påverkats av huggningar men sedan lång tid tillbaka har uppenbarligen få skogsbruksåtgärder vidtagits i området. Sålunda har nybildning av skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved kunnat fortgå. Dessa värden är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer knutna till miljöer med mer naturlig skogsdynamik. Naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering.

Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av skogsmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. I naturreservatet kan en långsiktig skötsel med naturvårdsbränning bedrivas.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålet "Levande skogar", samt att ett formellt skydd är i enlighet med länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för områdesskydd på skogsmark i länet från december 2005.

Vidare bedömer länsstyrelsen att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kapitlen miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kapitlet 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk i området.

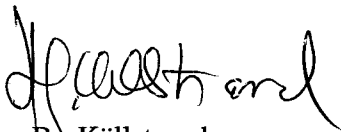
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Avdelningen för miljö och natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Pekka Bader telefon 0611-349223, pekka.bader@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar samt i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Peter Ekström, jurist, Magnus Agnemo, planhandläggare, Britt Marie Lindström, chef sektionen för skydd och skötsel samt Anna Otmalm, chef Avdelningen för miljö och natur.

Bo Källstrand
landshövding

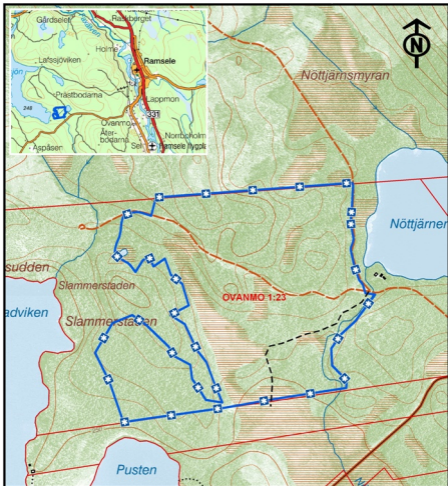
Pekka Bader
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Slammerstadens naturreservat

Bilaga 1. Beslutskarta.

2011-07-04
Dnr 511-18379-08
Länsstyrelsen Västernorrland

- skoterled, ungefärlig sträckning
- + reservatsgräns
- fastighetsgräns

Skötselplan för *Slammerstadens naturreservat*

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för planen. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen. Vid röjning av de rågångar som ej utgör fastighetsgräns ska eventuella fällda träd läggas inom reservatet.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning ska ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter

Ett nyttjanderättsavtal ger Länsstyrelsen rätt att till 2061-03-31 nyttja vägen till östligaste delen av reservatet för allmänhetens åtkomst, samt att nyttja vägen i norra och västra delen för tillsyn och skötsel.

Reservatsområdet berörs i övrigt såvitt känt ej av några servitut eller andra rättigheter.

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen utser en ansvarig för skötsel, underhåll och praktisk tillsyn av informationstavlor, markeringar med mera. Uppdraget regleras i avtal. Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen när det gäller efterlevnaden av reservatsbestämmelserna.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har delats in i två skötselområden, samt ett tredje som omfattar hela reservatet.

Skötselområde 1

Brandpräglade tallbestånd

Övergripande mål

Att bevara och återskapa skog med brandpräglad beståndsstruktur. Detta innefattar naturskogselement såsom skadade, döda och döende träd, kolad ved samt lågor i olika åldrar och nedbrytningsstadier. Nya generationer av tall och lövträd kommer upp i de brända områdena. Tallar som skadas i elden bildar kåda för att läka stamskadan vilket gör veden svårnedbruten. På så sätt kan tallarna bli mycket gamla för att småningom stå länge som torrakor.

Åtgärder

■ Bränningsplan

I en bränningsplan ska noga klargöras hur bränningar ska avgränsas och genomföras. De på skötselplanekartan redovisade delområdesgränserna är preliminära och kan i bränningsplanen komma att justeras. Bränningsplanen ska beakta de förslag som finns i de åtgärdsprogram för hotade arter som behandlar brandpräglade skogsmiljöer och naturvårdsbränning. Såväl mål med bränningarna som alla nödvändiga säkerhetsåtgärder ska specificeras i planen. När bränning planeras ska också samråd genomföras i ett tidigt skede med berörda markägare, liksom med Räddningstjänsten.

■ Naturvårdsbränning

För att gynna olika organismer knutna till brand bör variation i intensitet och bränningsdjup eftersträvas. Generellt bör strävan vara att åstadkomma hårda, djupa bränder som minskar humuslagrets tjocklek. Det är viktigt för eventuell fröföryngring av asp och sälg. Elden bör ha så låg intensitet att mortaliteten i trädskiktet kan hållas tillräcklig låg, men samtidigt vara intensiv nog för att skapa skadade träd. I möjligaste mån bör vissa äldre, sedan tidigare brandljudade tallar skyddas från att dö i branden liksom torrakor och lågor från att förbrännas.

När bränning genomförs ska informationsskyltar sättas upp för att upplysa allmänheten om var och när bränning görs, vem som utför den samt telefonnummer till ansvariga. Information om syftet med skötselåtgärden samt den aktuella naturtypen bör också finnas med.

Delområde A	Brandpräglad äldre talldominerad skog.
Skötsel:	Området delas in i praktiska enheter för naturvårdsbränning. Därefter påbörjas bränning.
Delområde B	Hygge med några frötallar.
Skötsel:	Områdets utveckling följs, bland annat vad gäller lövträdsförekomst. Troligen ligger någon form av åtgärd ett par decennier framåt i tiden.

Skötselområde 2

Övrig skogsmark och myrar

Övergripande mål

Att låta de skogsmiljöer som karaktäriseras av gammelskogsarter knutna till sena

successionsstadier få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. Detta resulterar i strukturer, såsom gamla, grova träd och döda stående och liggande träd, vilka är kännetecknande för ett naturligt fungerande och av människan i låg grad påverkat skogsekosystem. På motsvarande sätt ska myrmarker få utvecklas fritt, utan någon reglering av de hydrologiska förhållandena.

Åtgärder

Inga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 3

Information och tillgänglighet

Övergripande mål

Att låta området vara fortsatt tillgängligt för allmänheten, samt att besökare ska få relevant information om området.

Åtgärder

■ Informationstavlor

En eller flera tavlor anbringas vid platser föreslagna på skötselplanekartan.

■ Information på hemsida

En beskrivning läggs ut på länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se/vasternorrland.

Som framgår av Servitut och samfälligheter ovan, har länsstyrelsen rätt att underhålla väg för allmänhetens tillträde till vägskälet vid reservatets östra kant. Tills vidare bedöms det inte som angeläget att anlägga någon parkeringsplats. Om parkeringsplats bedöms nödvändig, ska samråd ske med markägarna innan någon sådan anläggs.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Bränningsplan	1	2012		reservatsanslag
1	Naturvårdsbränning	1	2013		reservatsanslag
1	Informationstavlor	3	2011		reservatsanslag
1	Information på hemsida	3	2011		reservatsanslag

Uppföljning

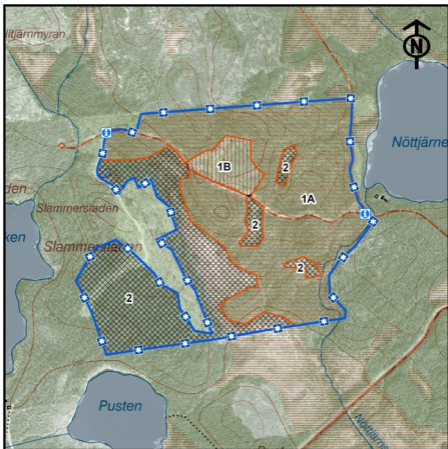
Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Fotopunkter bör läggas ut på varje bränningsområde och fotograferas såväl före som under flera års tid efter bränningen, för att bland annat dokumentera förändringar i struktur och trädslagssammansättning. Inventeringar av i första hand brandgynnade organismer, bland annat vissa insekter, bör också genomföras för att utvärdera åtgärdernas effekter. Även inventeringar av organismer som normalt förekommer i granskogsmiljö bör genomföras i skötselområde 2

med cirka 10 års mellanrum.

Slammerstadens naturreservat

Skötselplanekarta.

2011-07-04
Dnr 511-18379-08
Länsstyrelsen Västernorrland

